

Riet Nijholt-Berends: 'De wereld op zijn kant' Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2011. ISBN 9789048418602 (Lichamelijke klachten/ Neurologische aandoening/1)

Soort boek/ziekte/stijl: Egodocument van Riet Nijholt-Berends waarin zij beschrijft hoe haar leven, dat zij sinds 1981 liggend doorbrengt de moeite waard blijft. Zij heeft 'ogenschoonlijk gezonde lichaamsdelen die door fouten in de besturing, zoals ik het maar samenvat, hun eigen ondoorgrondelijke gang gingen en gaan'. Goed leesbaar, informatief boek.

Over de schrijfster: Riet Nijholt-Berends (1946) werd geboren in het Gelderse Bussloo en is een boerendochter. Zij is getrouwd met Lauwrens met wie zij in een klein dorpje woont. Voordat zij ziek werd was zij doktersassistente/ medisch secretaresse in een psychiatrisch ziekenhuis. Al dertig jaar heeft zij haar leven aangepast omdat zij moeite heeft met vele dagelijkse bezigheden. Zij gebruikt hulpmiddelen en ook haar huis en tuin zijn zodanig ingericht dat zij daar, in een speciaal bed op wielen liggend kan rondrijden. Zij geniet van het moment, de tuin en schrijven met een aangepaste computer.

Korte beschrijving: In dit boek vertelt Riet Nijholt hoe na een ziekenhuisopname, waarbij gekeken werd of zij een hernia had, duidelijk werd dat zij niet meer gewoon zou kunnen functioneren en afscheid moest nemen van haar oude leefwijze. Zij beschrijft wat zij daarvoor moest doormaken en hoe het haar gelukt is om dat voor elkaar te krijgen. Duidelijk geeft zij aan dat ze zich heeft neergelegd met de situatie zoals die is, en van daaruit door kon gaan met haar leven opnieuw inrichten. Dat is haar op een zodanige manier gelukt, dat zij geniet van haar leven, ook al brengt ze dat meest liggend door en moet er heel wat gebeuren voordat zij een klein uitstapje kan maken of een paar daagjes weg kan zijn.

Riet vertelt in dit boek hoe ze de dag indeelt en wat die dag de moeite waard maakt om te beleven. Zij gaat in op leuke en niet leuke ontmoetingen, beschrijft vriendelijke en opdringerige mensen en licht toe waarom en hoe zij een spiritueler mens is geworden.

Daarnaast vertelt zij over hoe Lauwrens en zij toch van elkaars gezelschap kunnen genieten. En ook pijnlijke momenten of praktische moeilijkheden worden toegelicht, bijvoorbeeld als het gaat om de juiste zorg te verkrijgen.

Een boek dat goed zicht geeft op hoe een chronisch zieke vrouw haar leven opnieuw ingericht heeft gebruik makend van inventiviteit, creatieve oplossingen en gesteund door man en mensen in haar omgeving die de moeite waard zijn.

Wat viel op: Hoe goed Riet in staat is geweest om de knop om te draaien en omgaat met de situatie zoals hij is geworden.

Veel observaties van Riet zijn me bijgebleven en opmerkingen bijvoorbeeld over opdringerige en niet opdringerige mensen of fijne en niet plezierige manieren waarop de omgeving haar kan benaderen.

Ook de veranderingen in zorg en wat dat voor consequenties dat had in houding van hulpverleners die Riet kwamen helpen blijven me bij.

Citaten: Pag. 19: 'De angst voor dat rare lijf met zijn onvoorspelbare kuren, weg van het 'veilige' ziekenhuis steekt de eerste week thuis wel de kop op. Wat moet ik doen als er weer iets nieuws, iets engs gebeurt? (...) Mijn huisarts maakt zich veel zorgen en komt wekelijks, soms wel vaker. Hij ziet hoe depressief ik ben, haalt zelfs één

medicijn uit mijn kast, bang als hij is dat ik die zal gebruiken om een eind aan mijn leven te maken. Ik maak niet actief plannen, maar dood zijn is ook goed.'

Pag. 35: "Ik heb geen flauw idee hoe ik het ga doen, maar dan moet ik maar liggend verder' En, toch weer stoer: 'Mijn leven gaat leuk worden en,' voeg ik er, bloedserius aan toe 'ik wil een goed leven.'

Pag. 55-56: 'Er duikt een voor mij nieuw fenomeen op: nieuwsgierigheid naar dat wezen in bed. Dat is niet altijd prettig. Wildvreemde mensen bellen zelfs aan, soms met een plantje in hun hand , (...) . Anderen zijn wat tactvoller, maar onmiskenbaar nieuwsgierig. (...) Ik ben vast onaardig, maar ongevraagd bij een wildvreemd iemand aanbellen omdat die in bed ligt, is toch raar! (...) De leuke kant van mijn ruimzicht op de wereld wint het al gauw . Ik leer ook beter het kaf van het koren te scheiden en steek al gauw met plezier mijn hand op naar een aantal vaste passanten.'

Pag. 75: 'Bij iedere wisseling van de wacht komt er wel een enthousiaste verpleegkundige die me ofwel op een stoel wil hebben, dan wel mijn hoofdeind een paar standen hoger. 'U ligt veel te plat.' Eén verpleegkundige vindt dat ik wel voor een onderzoek naar een andere afdeling mee kan lopen. 'Ik zag u net naar het toilet gaan, dus dan zal dat ook best lukken', zegt ze op een badinerend toontje. Ik hoor mezelf voor de zoveelste keer zeggen: 'Ik kan echt niet'... en stop vervolgens moedeloos middenin een zin. Van pure machteloosheid en vermoeidheid begin ik te huilen. Dat maakt het niet veel beter. 'Mevrouw is wat labiel' hoor ik haar zeggen tegen een collega. Dat maakt me zo woedend moet dat ik nu huil van kwaadheid.'

Pag. 95: 'Mijn spirituele tocht heeft me veranderd. Het heeft mede geholpen om een transparanter en prettiger mens te worden, maar dat kon alleen maar doordat ik uiteindelijke doorkreeg, dat ik iedere keer weer de keuze heb hoe om te gaan met alles wat op mijn pad komt'

Pag. 108: 'Erger dan het te zware bed met de beschadigde bedbak, vind ik de steeds moeizamere manier waarop noodzakelijke voorzieningen soms afgebedeld moeten worden.'

Pag. 112: 'Heel veel later, als mijn aangepaste computer zijn intrede doet, is een deel van dit probleem opgelost. Als ik iets te zeggen of te vragen heb wat geen onmiddellijke reactie vereist, mail ik het nu. (...) Het gezelligheidselement van een toevallige ontmoeting blijf ik natuurlijk nog wel missen.'